

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา วิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยมี จุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ

1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทักษะการบริหาร ด้านระบบการบริหาร ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม

2) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงการศึกษาสภาพของปัญหา และการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม

โดยศึกษาจากประชากร ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่มีเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 71 คน สำหรับช่วงการศึกษาสภาพของปัญหา และ ใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น ผู้เชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม จำนวน 13 ท่าน ในการสร้างรูปแบบการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นจัดอันดับรายด้านปัญหาการบริหารจัดการศึกษาและนำปัญหาสูงสุดและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ของ โรงเรียนสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในด้านของสภาพปัญหาการเรียนร่วม ปรากฏว่า

1. **ด้านกลยุทธ์** โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อ มีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ การนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มาใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ การกำหนดแผนการ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงาน / โครงการ เป็นระยะ ๆ
2. **ด้านโครงสร้าง** โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดแผนการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมให้ สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 รองลงมา คือ การ สนับสนุน บริการช่วยเหลือ จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ การออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้บุคลากรปฏิบัติงาน จัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมเป็นลายลักษณ์อักษร
3. **ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร** โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ นำข้อเสนอที่ได้บังคับบัญชาเสนอมา พัฒนาปรับปรุงการทำงาน ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ มีการปรึกษาหารือก่อนออกคำสั่ง
4. **ด้านทรัพยากรบุคคล** โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ กระบวนการสรรหาบุคลากร ได้บุคลากรตรงตามสาขาที่โรงเรียนต้องการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งบุคลากร ซึ่งอยู่ใน ระดับมาก ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่จากส่วนกลางก่อนส่งตัวไป ปฏิบัติงานในโรงเรียน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง
5. **ด้านทักษะการบริหาร** โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีการ บริหาร จัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์การบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ ผู้บริหารมีทักษะ การนิเทศติดตามกำกับช่วยเหลือครู ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม

6. ด้านระบบการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ การนิเทศ ติดตาม การดำเนินการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อ มีปัญหาระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ นักเรียนปกติมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม รองลงมา คือ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ ผู้บริหารและครูมีความเชื่อว่าผู้ที่แข็งแรงกว่าควรรู้จักช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่า

ด้านการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบปัญหาในข้อที่มีปัญหาในระดับสูงสุด 3 อันดับแรก แยกเป็นรายด้าน ด้านละ 3 ข้อ ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์

- 1.1 การจัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน
- 1.2 การนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาใช้ ในการวางแผนจัดการศึกษา แบบการเรียนรู้ร่วมกัน
- 1.3 การกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

2. ด้านโครงสร้าง

- 2.1 การจัดแผนการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกันให้สอดคล้องกับ โครงสร้างของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544
- 2.2 การสนับสนุน บริการช่วยเหลือ จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2.3 การประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น

3. ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร

- 3.1 ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม
- 3.2 นำข้อเสนอที่ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอมาพัฒนาปรับปรุงการทำงาน
- 3.3 ผู้บริหารติดตาม สนับสนุนการดำเนินงาน

4. ด้านทรัพยากรบุคคล

- 4.1 กระบวนการสรรหาบุคลากร ได้บุคลากรตรงตามสาขาที่โรงเรียนต้องการ
- 4.2 โรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งบุคลากร
- 4.3 การจัดค่าตอบแทนอย่างอื่น นอกจากเงินเดือน

5. ด้านทักษะการบริหาร

- 5.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีการบริหารจัดการศึกษา

แบบการเรียนร่วม

- 5.2 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎเกณฑ์ การบริหารจัดการศึกษา

แบบการเรียนร่วม

- 5.3 ผู้บริหารมีข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม

6. ด้านระบบการบริหาร

- 6.1 การจัดแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม
- 6.2 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและ นักเรียนที่มีความต้องการ

พิเศษเรียนร่วม

- 6.3 การประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วมอย่างเป็นระบบ

7. ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม

- 7.1 นักเรียนปกคิมิเจตคติที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม
- 7.2 ครูมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 7.3 ครูมีความรัก ความเอื้ออาทรและเข้าใจธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

และนำมาจัดทำรูปแบบในการแก้ไขปัญหา โดยการขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอ
ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 13 ท่าน ซึ่งคัดเลือกจากผู้ที่เคย
ปฏิบัติงานในหน้าที่บริหาร โรงเรียน ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ผู้ที่เคยปฏิบัติงานด้านการสอน
มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์ด้านการเรียนร่วมซึ่งจะนำเสนอผล ในการจัดลำดับ
ความสำคัญก่อนหลัง ปรากฏผล คือสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีปัญหการบริหารจัดการศึกษา
แบบการเรียนร่วม ของ โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในระดับ ปานกลาง
และพบว่าด้านที่มีปัญหาสูงสุดมีอันดับความสำคัญอันดับ 1 คือ ด้านทรัพยากรบุคคล รองลงมาคือ

ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านที่มีปัญหาต่ำสุดมีอันดับความสำคัญน้อยที่สุด คือ ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม

โดยมีข้อเสนอแนะ วิธีการ การแก้ไขปัญหามาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์

1.1 การจัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) คู่มือต้องครอบคลุมความรู้ ทักษะ การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ และอื่น ๆ
- 2) ควรค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์
- 3) หลังการใช้ 1-2 ปี ควรมีการวิเคราะห์ผลการใช้จากผู้ใช้เพื่อเป็นคู่มือที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ในภาคปฏิบัติ
- 4) คู่มือต้องมีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที
- 5) ควรให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือด้วย
- 6) แยกประเภทของความบกพร่อง ความพิการ
- 7) ให้ความรู้แก่นักวิชาการเรื่องการศึกษาพิเศษ

1.2 การนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาใช้ในการวางแผนจัดการศึกษา แบบการเรียนรู้ร่วมกัน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) มีข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นปัจจุบันทันสมัย เชื่อถือได้ ครอบคลุมสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการของนักเรียน
- 2) ควรมีและใช้ข้อมูลได้สมประโยชน์
- 3) มีการใช้ข้อมูลควรใช้ให้เป็นปกติ
- 4) ควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อสร้างแนวทางร่วมระหว่างโรงเรียนกับบ้าน
- 5) ควรนำเสนอข้อมูลได้ชัดเจนเพื่อนำมาวางแผน
- 6) ควรจัดทำรูปแบบข้อมูลนักเรียนพิเศษตามแผน
- 7) หาข้อมูลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่นอกระบบโรงเรียน

ตามบ้านต่าง ๆ

1.3 การกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) รัฐบาลควรกระตุ้นในการมีส่วนร่วมมากกว่านี้
 2) ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของโรงเรียนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อร่วมกันกำหนดสภาพความสำเร็จ การดำเนินการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ แนวทางการควบคุมติดตาม กำกับ ประเมินและสรุปผล การร่วมวางแผนเน้นให้แต่ละฝ่ายกำหนดแผนการปฏิบัติ ภาระงาน ตามบทบาทหน้าที่ของตนให้ชัดเจน

- 3) ประชุมครู วางแผน สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วม
- 4) มอบหมายครูเด็กเป็นรายกรณีที่ต้องดูแลพิเศษ
- 5) สร้างวิสัยทัศน์ร่วมและความตระหนักของภารกิจร่วมกัน
- 6) นิเทศการดำเนินงาน
- 7) พาคูไปเยี่ยมเยียน โรงเรียนนครรศวรรค์ปัญญานุกูลเพื่อให้เกิด

ความตระหนักและสงสารเด็ก

2. ด้านโครงสร้าง

2.1 การจัดแผนการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมให้สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) ควรมีคณะกรรมการจัดทำแผนการเรียนที่สอดคล้องกัน
 2) มีแผนการจัดการเรียนต้องยืดหยุ่น หลากหลาย ตอบสนองความแตกต่าง ไม่ควรเน้นให้ความสำคัญเฉพาะเด็กพิเศษ จนลืมเด็กปกติ

3) จัดให้มีการศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วม
 4) ควรมีการจัดเรียนการเรียนร่วมในทุกกลุ่มสาระมากน้อยตามความเหมาะสมของเด็กพิเศษ

- 5) กำหนด โครงสร้างในการเรียนรู้ร่วมให้ชัดเจน ตามศักยภาพของผู้เรียน
- 6) ครูจัดทำแผนตาม โครงสร้างหรือยืดหยุ่นตามความเหมาะสม
- 7) ควรดูแลพัฒนาการของผู้เรียนกลุ่มพิเศษประกอบหลักสูตรด้วย
- 8) จัดแผนแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับจุดพัฒนา
- 9) ให้เน้นการประเมินผลของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยเน้นความ

แตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดทำแผนการสอน รายบุคคล (IEP) ให้กับเด็กพิการเรียนร่วม

2.2 การสนับสนุน บริการ ช่วยเหลือ จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการบริหารจัดการ การศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ทุกฝ่ายต้องสร้างความชัดเจนถึงความร่วมมือ
- 2) หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุนทรัพยากร ดูแล ร่วมแก้ปัญหา การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และอื่น ๆ
- 3) อบรมศึกษานิเทศก์ให้มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ สามารถนิเทศ ติดตามกำกับได้

- 4) ส่งเสริมด้านวิชาการแก่ศึกษานิเทศก์
- 5) สนับสนุนด้านงบประมาณ / สื่อ จากกลุ่มแผนฯ
- 6) ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรู้ร่วมกัน

2.3 การประสานงานและ ขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ ความ เข้าใจในการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นต้น

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ควร ได้มีการวางแผนการพัฒนาและร่วมกันนิเทศติดตาม กำกับ และ ประเมินผลระหว่างหน่วยงานที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน กับผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายของ โรงเรียน

- 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษจัดอบรมผู้เกี่ยวข้อง นิเทศ ติดตาม
- 3) มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดและวิธีสอน ระหว่างหน่วยงานจะช่วยให้ เกิดแนวคิดใหม่ในการทำงาน
- 4) ควร ได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ

3. ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร

3.1 ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ต้องจัดให้การอบรมผู้บริหารเข้าใจรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา แบบการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) ผู้บริหารต้องตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการบริหาร เพื่อตอบสนองความแตกต่างของเด็กปกติกับเด็กพิเศษ
- 3) ศึกษาหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

4) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสารคู่มือ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่าง
สถานศึกษา

5) เข้าร่วมการฝึกอบรม

3.2 นำข้อเสนอที่ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอมาพัฒนาปรับปรุงการทำงาน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) สร้างความยอมรับถึงเหตุผลของผู้ได้บังคับบัญชา
2) ผู้บริหารควรมีการกำกับ ติดตาม ให้ครูปรับปรุงพัฒนางานของตน
อยู่เสมอ โดยยึดเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ผู้เรียนทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามศักยภาพ

3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดอบรมผู้เกี่ยวข้อง นิเทศติดตาม

4) พัฒนาปรับปรุงงานควรให้การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เพื่อให้เกิดความหลากหลายในแนวทางการทำงาน

3.3 ผู้บริหารติดตามสนับสนุนการดำเนินงาน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) เพิ่มทักษะการติดตามผลการดำเนินงาน
2) นิเทศติดตาม และการสนับสนุน การร่วมแก้ปัญหาคณะ
การปกครองดูแลนักเรียน ผู้บริหารต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้ความสำคัญเป็นพิเศษ
3) อบรมศึกษานิเทศก์ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพื่อนิเทศ ติดตาม
4) ติดตามในเรื่อง 1) แผน 2) สื่อ 3) การพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจของเด็ก
ความจำเป็นอื่น ๆ ของครู

5) ผู้บริหารควรให้กำลังใจและให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ

4. ด้านทรัพยากรบุคคล

4.1 กระบวนการสรรหาบุคลากร ได้บุคลากรตรงตามสาขาที่โรงเรียนต้องการ

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) ควรให้โรงเรียนเป็นผู้จัดจ้างบุคลากรตามความต้องการ
2) ควรจะได้บุคลากรตรงตามความต้องการ แต่ถ้าไม่ได้ต้องให้ความสำคัญ
ในการ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

3) ประกาศรับสมัครผู้มีความสามารถทางการศึกษาพิเศษมาช่วยจัด
กระบวนการเรียนรู้

4) มีระบบการสรรหาตาม พ.ร.บ. ใหม่ ผู้บริหาร/กรรมการสถานศึกษา
และคณะครู จะเข้ามามีบทบาทในการสรรหา

- 5) จัดให้มีบุคลากร ตรงตามที่ต้องการ จัดครูให้ครบชั้น
- 6) จัดอัตราจ้างสอนให้ครบชั้น 8 ชั้นเรียน ในกรณีที่มีนักเรียน 80 คน

ขึ้นไป

4.2 โรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งบุคลากร

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ควรให้โรงเรียนกำหนดเอง ภายใต้กรอบส่วนกลางกำหนด
- 2) พ.ร.บ.ครูและบุคลากรให้อำนาจโรงเรียนดำเนินการได้โดยความเห็นชอบของ อนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเขตพื้นที่
- 3) ครูที่เข้ารับการบรรจุแต่งตั้งควรมีศักยภาพในหลาย ๆ ด้าน นอกเหนือจากวิชาความรู้โดยตรงที่จะใช้สอน

4.3 การจัดค่าตอบแทนอย่างอื่นนอกจากเงินเดือน

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ควรสอบถามหน่วยปฏิบัติถึงความเหมาะสมของค่าตอบแทนที่ควรจะได้รับ
- 2) นอกจากการเพิ่มค่าตอบแทน อาจพิจารณาด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การพิจารณาเงิน โบนัส, ขัณฑ์เศษ
- 3) ควรจัดค่าตอบแทนให้กับครูที่จัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

5. ด้านทักษะการบริหาร

5.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีการบริหารจัดการศึกษาแบบ การเรียนร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) จัดอบรม สัมมนา
- 2) ผู้บริหารต้องปรับตัว ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง
- 3) ผู้บริหารทุกคนต้องเข้ารับการอบรมในเรื่องนี้
- 4) แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษา
- 5) ควรมีความรู้ ความเข้าใจ และเมตตาต่อนักเรียน จึงจะทำให้ การศึกษาแบบเรียนร่วมดำเนินไปได้

5.2 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบกฎเกณฑ์ การบริหารจัดการศึกษาแบบ
การเรียนรู้ร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 1) ควรประชาสัมพันธ์ให้ทุกฝ่ายรับรู้และปฏิบัติได้ถูกต้อง
- 2) ผู้บริหารต้องเข้ารับการอบรม เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจใน
กฎระเบียบ เทคนิคการบริหารจัดการ
- 3) หากความรู้ เพื่อนำมาช่วยในการทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

5.3 ผู้บริหารมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ
- 2) จัดข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนพิเศษ
- 3) มอบหมายบุคลากรในโรงเรียน ทำหน้าที่จัดทำสารสนเทศในเรื่องนี้
- 4) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง ทันสมัย และถูกใช้เพื่อการ
บริหารจัดการของสถานศึกษา

6. ด้านระบบการบริหาร

6.1 การจัดแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 1) สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม จัดแหล่งเรียนรู้
- 2) จัดแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถ
เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ เพราะช่วยลดข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้
- 3) จัดแหล่งเรียนรู้ / ศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานที่

6.2 การจัดตั้งอำนาจความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและ นักเรียนที่มีความต้องการ
พิเศษเรียนรู้ร่วม

มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 1) ควรจะครอบคลุมตั้งอำนาจความสะดวก เรื่องการเรียนการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน ทักษะทางสังคม
- 2) เตรียมสื่อ หรือจัดทำไว้ให้พร้อมที่จะใช้
- 3) ตั้งอำนาจความสะดวก ควรเกิดจากการวิเคราะห์ร่วมของครู

ผู้ปกครอง และนักเรียน

6.3 การประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมอย่างเป็นระบบ
มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) สร้างความตระหนักให้เกิดแก่ผู้บริหาร เกิดรัก เห็นใจเด็กพิเศษ
- 2) ผู้บริหารจัดทำวสัยทัศน์เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้

7. ด้านกำนนิมร่วมของกัฒม

7.1 นักเรียนปกติมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วม
มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) จัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ต้องฝึกให้นักเรียน
เอื้อเพื่อ แบ่งปัน ดูแล เอื้ออาทรต่อกัน
- 2) จัดเข้าค่ายอบรม เพื่อให้นักเรียนมีความรักความผูกพันซึ่งกันและกัน
- 3) ควรจัดกิจกรรมเสริม นอกเหนือจากในชั้นเรียนเพื่อสร้างเจตคติร่วม
และการอยู่ร่วมของสังคม

7.2 ครูมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) สร้างความเข้าใจที่ดีต่อครู
- 2) มีการคัดสรรครูที่เหมาะสมหรือมีความต้องการส่งเสริมดูแลเด็ก
พิเศษจะทำให้ได้ครูที่มีเจตคติที่ดี ปฏิบัติคน ได้เหมาะสม การพัฒนานักเรียนเป็น ไปตามเป้าหมาย
- 3) สร้างความตระหนักให้เกิดกับครู ให้ครูเกิดความรัก ความเมตตา
ต่อศิษย์ ที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้น
- 4) มีกิจกรรมครูเยี่ยมบ้านเด็กพิเศษ
- 5) สร้างเจตคติโดยศึกษาเด็กเป็นรายกรณี

7.3 ครูมีความรัก ความเอื้ออาทรและเข้าใจธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
มีวิธีการ ในการแก้ไขปัญหาดังนี้

- 1) ควรส่งเสริมพัฒนาครู การร่วมแก้ปัญหาช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติงาน
การได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่น ทำให้ครูภาคภูมิใจในตนเอง มีความรัก
เอื้ออาทรและเข้าใจธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 2) ศึกษาดูงาน โรงเรียนศึกษาพิเศษ
- 3) ให้รู้หลักธรรมชาติแห่งชีวิต
- 4) เสริมสร้างจิตวิทยาการเรียนการสอน
- 5) จัดกิจกรรมร่วมของเด็กและครู

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 นั้น พบว่า

1. ด้านกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดทำเอกสารคู่มือการดำเนินงานจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ การนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาใช้ ในการวางแผนจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวางแผนการดำเนินงานต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้เอกสารเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการจัดการศึกษา ทั้งยังเป็นเรื่องนอกเหนือจากงานปกติเนื่องจากการเป็นการจัดการศึกษาแบบเรียนรู้ร่วม จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมเอกสารและข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2529 : 22-23) ที่ได้ศึกษาวิจัย ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ร่วมในความเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหาร โรงเรียนพบว่ามีปัญหา คือ ขาดสื่อความอุปการะการสอนยังมีน้อย ไม่เหมาะสมกับความพิการ และ ขาดแคลนงบประมาณที่ได้มาสำหรับโครงการนี้ยังไม่เพียงพอ

2. ด้านโครงสร้าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดแผนการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมให้สอดคล้องกับ โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 รองลงมา คือ การสนับสนุน บริการช่วยเหลือ จากหน่วยงานต้นสังกัด ในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังเป็นเรื่องใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นเรื่องที่เพิ่งเริ่มต้นการปฏิรูป โดยนำการจัดการเรียนรู้ร่วมเข้าไปบูรณาการ ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเรียนรู้ร่วม ให้สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม ทองสัมฤทธิ์ (2540) ที่ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาความต้องการนิเทศงานวิชาการของครู โครงการศึกษาร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูยังต้องการการนิเทศเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้

3. ด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ นำข้อเสนอที่ได้บังคับบัญชาเสนอมาพัฒนาปรับปรุงการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ร่วมเป็น

การจัดการศึกษาแบบเฉพาะทางดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะพิเศษ จากผู้บริหารสถานศึกษาปกติ คือ ต้องมีความรู้และทัศนคติที่ดีในเรื่องของการจัดการศึกษา แบบการเรียนรู้ร่วมเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา จำเพชร (2538) ที่ได้วิจัย เรื่อง ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่ม ผู้บริหารและครูผู้สอน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควรมีทัศนคติที่ดี ในเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วม

4. ด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ งบประมาณการสรรหานักลากร ได้บุคลากรตรงตามสาขาที่โรงเรียนต้องการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดตำแหน่งบุคลากร ซึ่งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่จะมาจัดการเรียนการสอนในลักษณะการเรียนรู้ร่วมควรเป็นผู้มีคุณลักษณะเฉพาะ คือ มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองคำ ผดุงสุข (2531) ที่ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ที่ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การจะจัดการเรียนรู้ร่วมให้ประสบความสำเร็จได้นั้น บุคลากรของโรงเรียน นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง จะต้องมีความทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่อง และต่อการเรียนรู้ร่วม

5. ด้านทักษะการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อมีปัญหาระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีการบริหาร จัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์การบริหารจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ร่วมเป็นการจัดการศึกษาแบบเฉพาะทาง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีทักษะเชิงมโนทัศน์ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ แนวคิดในการพัฒนาองค์การ การวินิจฉัยสั่งการ การมีวิสัยทัศน์ทางการบริหาร การสร้างภาวะผู้นำ เป็นพิเศษ ในการบริหารการเรียนรู้ร่วมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของแคทซ์ (Katz ย่างถึงใน สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ . ม.ป.ป. : 71-72) ที่ได้อธิบายทักษะสำคัญของผู้บริหาร คือ เป็นผู้ที่มีทักษะเชิงมโนทัศน์ (Conceptual skills) ในระดับสูง ที่เกี่ยวกับ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ แนวคิดในการพัฒนาองค์การ การวินิจฉัยสั่งการ การมีวิสัยทัศน์ทางการบริหาร การสร้างภาวะผู้นำ เป็นต้น

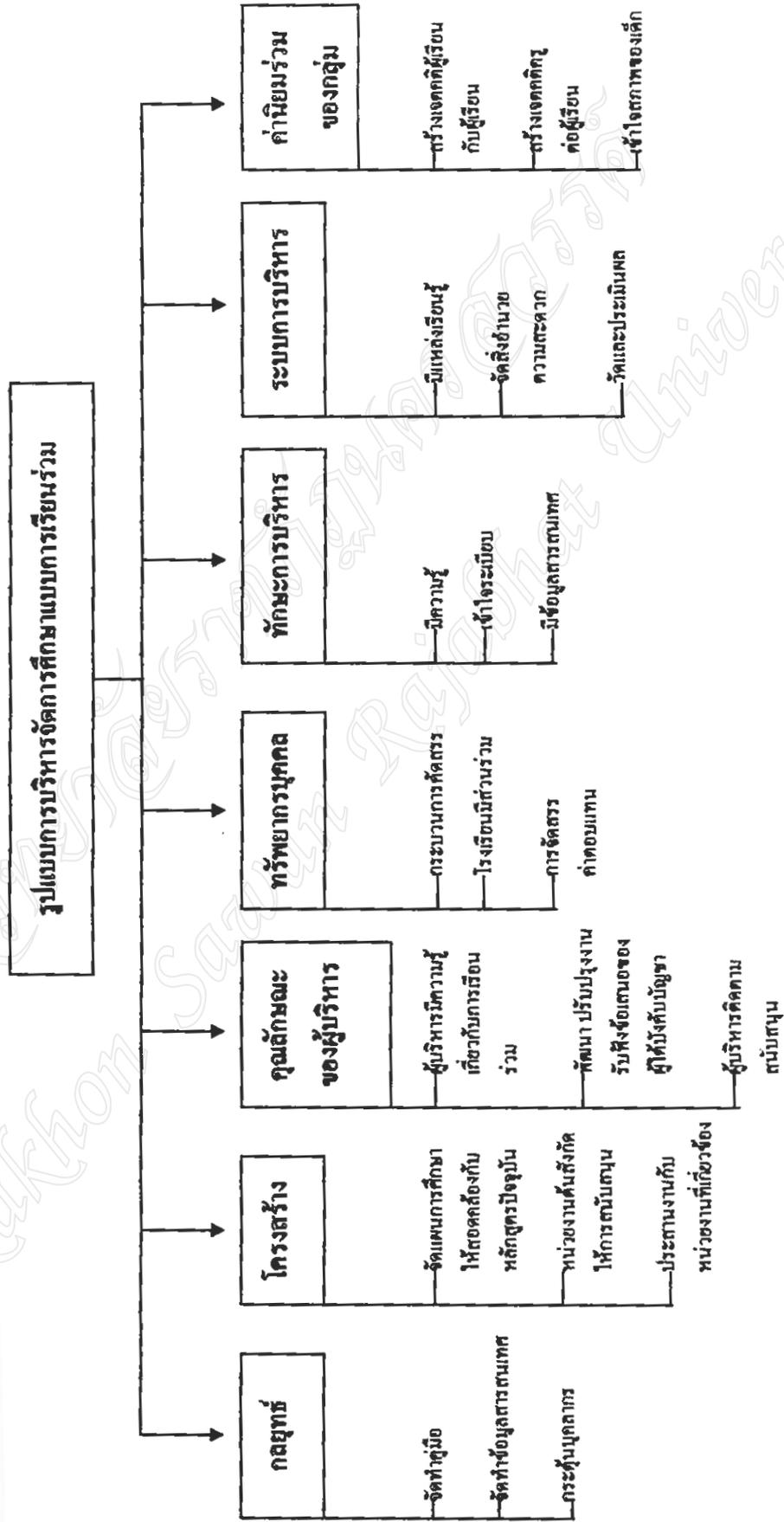
6. ด้านระบบการบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วม ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ครูผู้สอนและ

นักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม จำเป็นต้องอาศัยแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยสามารถจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ ของ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 5-6) ที่ได้กล่าวถึงหลักการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ ไว้ว่า การเรียนการสอน ควรเป็นรูปธรรม มากกว่านามธรรม เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะเรียนรู้ได้ดีในรูปธรรมแต่อาจสอคแทรกนามธรรม

7. ด้านค่านิยมร่วมของกลุ่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ทุกข้อ มีปัญหาในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ นักเรียนปกติมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม รองลงมา คือ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ที่จะสามารถให้ผู้เรียนปกติและผู้เรียนพิเศษ เรียนรู้ร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือการสร้างเจตคติที่ดีต่อกัน สำหรับผู้เรียนและผู้สอน ให้มีความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองคำ ผดุงสุข (2531) ที่ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของเด็กปกติ ทัศนคติของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ผู้วิจัยเสนอแนะว่า การจะจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น บุคลากรของโรงเรียน นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง จะต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อเด็กที่มีความบกพร่องและต่อการเรียนร่วม

ผลของการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วม ของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

ขอเสนอรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 5.1 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแบบการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้อง ต่อการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน คู่มือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บุคลากรได้นำไปใช้ พัฒนาผู้เรียน ในการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 ควรคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ทางด้านการจัดการศึกษาแบบการเรียนรู้ร่วมกัน และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ประจําสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่เรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

2.2 ควรศึกษาวิจัยในเรื่อง แนวโน้มของการจัดการศึกษาพิเศษของไทย พุทธศักราช 2548 ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.3 ควรศึกษาวิจัยในเรื่อง ความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่มีความบกพร่องในลักษณะต่าง ๆ กัน